

SAMARBEJDE PÅ TVÆRS SYNERGI PLANHIERAKI
NATUR **SAMSKABELSESPROCESSER** MILJØ
KLIMA KOMMUNIKATION **MYNDIGHEDSSAMARBEJDE**
DIALOG **PLANLÆGNING** HELHED **HANDLING**

natur & miljø 2017

DEN STORE NATIONALE KONFERENCE FOR
NATUR- OG MILJØOMRÅDET

NATUR OG MILJØ I PLANLÆGNINGEN

SAMARBEJDE & SYNERGI

PROGRAM FOR NATUR & MILJØ KONFERENCEN / COMWELL KOLDING 7. OG 8. JUNI 2017

I samarbejde med:

Miljø- og
Fødevarerministeriet
Miljøstyrelsen

Miljø- og
Fødevarerministeriet
Naturstyrelsen

AARHUS
UNIVERSITET
DCE - NATIONALT CENTER FOR MILJØ OG ENERGI

KØBENHAVNS
UNIVERSITET

Faglige samarbejdspartnere:

Konferencen arrangeres af:

Velkommen

Til miljø- og naturforvaltere fra kommuner, regioner og statslige styrelser og til deltagere fra virksomheder, interesseorganisationer, forsyningselskaber og universiteter.

Det sker...

...fra 7. juni
til 8. juni på
Hotel Comwell
i Kolding

Tak til vores samarbejdspartnere

DANSKE
REGIONER

Miljø- og
Fødevareministeriet
Miljøstyrelsen

KØBENHAVNS
UNIVERSITET

Miljø- og
Fødevareministeriet
Naturstyrelsen

AARHUS
UNIVERSITET

DCE - NATIONALT CENTER FOR MILJØ OG ENERGI

PurePrint® by KLS
Producent 100% biobærbart
af KLS Grafisk Hus A/S

KLIMA-NEUTRAL
TRYKSAG

Natur og miljø i planlægningen

Samarbejde og synergi

Planlægning er over alt. Ikke kun i de klassiske kommuneplaner og lokalplaner, men også i de mange sektorplaner, der rækker ind over hinanden i et sindrigt og nogle gange uigennemskueligt planlægningsnetværk.

Natur & Miljø i 2017 sætter derfor fokus på at styrke bevidstheden om sektorplanernes og de fysiske planers samspil og indflydelse på natur og miljøarbejdet, så vi kan opnå mere samarbejde og synergi i planlægningen. På konferencen vil vi drøfte, hvordan man arbejder med vand- og naturplaner, indsatsplaner, affaldsplaner, klimatilpasningsplaner, strategiske energiplaner, tilsynsplaner, vandforsyningsplaner, risikostyringsplaner, beredskabsplaner, råstofplaner, og vækst- og udviklingsplaner mv. Der vil også blive sat fokus på helheden i planhierarkiet, herunder hvordan de mange sektorplaner hænger sammen med kommuneplaner, lokalplaner, mv.

At tænke på tværs

Natur & Miljø 2017 vil udfordre deltagerne til at tænke og søge samarbejde på tværs af sektorområder, med udgangspunkt i natur- og miljøområdet bidrag til planarbejdet. Midlerne er faglige oplæg, diskussioner, workshops, ekskursioner og networkning i pauserne og under middagen.

Nyt element: Lederspor

Planlægningen rummer også store ledelsesmæssige udfordringer. Derfor er årets nye element et selvstændigt 'lederspor'. Der er brug for kommunikation, dialog og lederevner, hvis planlægningen skal lykkes med gevinst, for såvel erhvervsliv, natur og miljøhensyn.

Læring for alle parter

Konferencen åbnes den første dag med at betone, at konferencedeltagelse lønner sig for alle parter. Resultater fra sidste års workshops rundt om Danmarks Miljøportal præsenteres inden start af dette års konference.

Vi sætter stor pris på tovholdernes arbejde med programmet og på samarbejdet med Naturstyrelsen, Miljøstyrelsen, KL, Danske Regioner, Aarhus Universitet v. DCE og Københavns Universitet.

De to konferencedage vil byde på overraskelser og give anledning til læring og oplevelse.

Velkommen til Natur & Miljø 2017!

Søren Gais Kjeldsen
Formand KTC

Hans Peter Birk Hansen
Formand EnviNa

Program for 7. og 8. juni hos COMWELL Kolding

Natur og miljø i planlægningen

Samarbejde og synergi

Planlægning er over alt, ikke kun i den klassiske planlæggeres arbejdsopgaver med kommuneplaner og lokalplaner. De mange sektorplaner rækker ind over hinanden i et planlægningsnetværk, der kan være svært at overskue og se konsekvenserne af.

Men planerne har stor betydning for arbejdet med miljø, klima og forsyning.

Plenumprogram

7. juni

09.00 - 09.15

Forfriskninger findes i pauseområderne inden plenumstart og under pausen

Det nytter at bidrage
Præsentation af resultater fra sidste års workshops rundt om Danmarks Miljøportal.

Opvarmning til dette års Natur & Miljø

Plenum ledes af et Innovationsbureau, og har to hovedoverskrifter
1. Planlægning i Natur og Miljø
2. Myndighedssamarbejde i Natur og Miljø

09.30 - 09.45

Velkomst
Natur og Miljø 2017 åbnes officielt af underdirektør Sigmund Lubanski, Erhvervsstyrelsen.

Indledning med et overblik over det danske plansystem og dets udvikling.

09.45 - 10.15

Planlægningen i Danmark
Direktør, ph.d. Thorkild Ærø, SBI & Aalborg Universitet.

10.15 - 10.45

PAUSE

10.45 - 11.00

Kommunaldirektør Søren S. Kjær fra Sorø giver bolden op til plenumdebatten med temaet 'Myndighedssamarbejde - nu og fremadrettet med udgangspunkt i kommunalreformen'.

11.00 - 11.55

Plenum debat med 5 minutters refleksion fra de enkelte deltagere i forhold til myndighedernes rolle og det indledende indlæg.

Panelet består blandt andre af:
Underdirektør Sigmund Lubanski, Erhvervsstyrelsen
Direktør Lars Hindkjær, Miljøstyrelsen
Kontorchef Marie Louise Madsen, KL
Direktør Søren Gais Kjeldsen, Aalborg Kommune

Afrunding og introduktion til resten af konferencen

12.00 - 13.00

FROKOST

Der vil kunne forekomme ændringer i plenumprogrammet. De vil optræde på Natur & Miljø's hjemmeside.

I 2017 står flere planområder midt i en revision, når de nye politiske pakker bliver omsat til lovgivning og skal implementeres. Det giver udfordringer på flere plan.

I dag står kommuner og andre myndighedsniveauer ofte som facilitator i samskabelsesprocesser og medarbejderrollen er både facilitator og myndighed.

Samarbejde og kommunikation er derfor også væsentlige aspekter at diskutere og udfordre på konferencen.

Sessionsprogram

7. juni

13.00 - 14.30

Sessionerne fra A1 til K1 afvikles

14.30 - 15.15

PAUSE med forfriskninger i udstillingsområderne

15.15 - 16.45

Sessionerne fra A2 til K2 afvikles

16.45 - 17.45

Uden for planen
Tankevækkende pauseindslag ledsaget af et par forfriskninger - følg med på www.naturogmiljo2017.dk

18.00 - 19.00

EnviNas generalforsamling

19.30

MIDDAG

Sessionsprogram

8. juni

09.00 - 10.30

Session A3 til J3 afvikles

10.30 - 11.00

PAUSE med forfriskninger i udstillingsområderne

11.00 - 12.30

Session A4 til J4 afvikles

12.30 - 13.30

FROKOST

13.30 - 15.00

Session A5 til J5 afvikles

15.00

Konferencen slutter - ingen fælles afslutning

13.00-14.30

15.15-16.45

SPOR A	SESSION A1 / GRUNDEVAND & DRIKKEVAND Grundvand og Kommuneplan	SESSION A2 / GRUNDEVAND & DRIKKEVAND Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse
SPOR B	SESSION B1 / VANDLØB Klimatilpasningsplaner - vandløb med synergi	SESSION B2 / VANDLØB Vandområdeplaner og vandråd
SPOR C	SESSION C1 / JORDFORURENING Jordstrømme i Danmark	SESSION C2 / JORDFORURENING Indarbejdelse af forurenede jord i planer
SPOR D	SESSION D1 / AFFALD & RESSOURCER Hvordan når vi kravet om 50 pct. genbrug inden 2022?	SESSION D2 / AFFALD & RESSOURCER Det skjulte guld. Landfill mining - ny viden fra ind- og udland
SPOR E	SESSION E1 / SPILDEVAND Hvordan planlægger man den bedste håndtering af overfladevand?	SESSION E2 / SPILDEVAND Regn & Byer - hvordan styrker vi samarbejdet om klimatilpasning?
SPOR F	SESSION F1 / RÅSTOFFER Kan vandplaner blokere for råstofindvinding?	SESSION F2 / RÅSTOFFER Retablering af råstofgrave
SPOR G	SESSION G1 / NATUR Erstatningsnatur	SESSION G2 / NATUR Naturprojekter - værktøjer, finansiering og samarbejde
SPOR H	SESSION H1 / LANDBRUG Insektproduktion	SESSION H2 / LANDBRUG Jordfordeling - redskab og/eller plan- lægning for et mindre projekt, afgrænset område eller hele kommunen?
SPOR I	SESSION I1 / VIRKSOMHEDER Plads til industrien?	SESSION I2 / VIRKSOMHEDER Planlægning for produktionsvirksomheder og VVM regler for virksomheder
SPOR J	SESSION J1 / PLANLÆGNING Hvordan planlægger man den bedste håndtering af overfladevand?	SESSION J2 / PLANLÆGNING Bæredygtighed, støj og lokalplaner
SPOR K	SESSION K1 / LEDELSE Ledelse trods planlægning 1	SESSION K2 / LEDELSE Ledelse trods planlægning 2

16.45-17.45 'UDEN FOR PLANEN' - PAUSEINDSLAG LEDSAGET AF ET PAR FORFRISKNINGER

18.00 GENERALFORSAMLING I ENVINA

19.30 MIDDAG, UNDERHOLDNING OG NETWORKING

09.00-10.30

11.00-12.30

13.30-15.00

SESSION A3 / GRUNDEVAND & DRILLEEVAND

Vandforsyningsplan

A

SESSION A4 / GRUNDEVAND & DRILLEEVAND

Beredskabsplan for vandforsyning

A

SESSION A5 / GRUNDEVAND & DRILLEEVAND

Grundvand og statslige vandområdeplaner

A

SESSION B3 / VANDLØB

Vandområdeplaner og vådområder

B

SESSION B4 / VANDLØB

Lavbundsordningen

B

SESSION B5 / VANDLØB

Samskabelse om vandløbspleje

B

SESSION C3 / JORDFORURENING

Udviklingsprojekter - ny viden til risikovurdering og den daglige sagsbehandling

L

SESSION C4 / JORDFORURENING

Samarbejde og samspil - mellem beredskab og myndighed

C

SESSION C5 / JORDFORURENING

Udfordrende jordforurenings-påbud

L

SESSION D3 / AFFALD & RESSOURCER

Fremtidens forsyningsstrategi

D

SESSION D4 OG D5 / AFFALD & RESSOURCER Ekskursion til Ny Rosborg, grøn bydel i Vejle
Resiliens og smart city - byudvikling på gammel deponi

D

D

EKSKURSION

SESSION E3 / SPILDEVAND

Miljøstyrelsen - den nye spildevandsvejledning

E

SESSION E4 / SPILDEVAND

Håndhævelse i spildevandsarbejdet

E

SESSION E5 / SPILDEVAND

Fremtidig planlægning af spildevandsrensning

E

L

SESSION F3, F4 OG F5 / RÅSTOFFER

Råstofanvendelse - affaldsdirektiv - cirkulær økonomi. Ekskursion til blandt andet ROCKWOOL i Vamdrup

F

EKSKURSION

SESSION G3 / NATUR

Grønt Danmarkskort- ny ramme for forbedret og mere ensartet naturplanlægning i kommunerne

G

SESSION G4 OG G5 / NATUR

Grønne korridorer i Kolding Kommune

G

G

EKSKURSION

SESSION H3 OG H4 / LANDBRUG Ny husdyrregulering
Besøg hos Nørupgård, kvægeejendom, i Kolding Kommune

H

SESSION H5 / LANDBRUG

Optimering af dialogen med landmanden

H

EKSKURSION

SESSION I3 / VIRKSOMHEDER

Udfordringer mellem planlægning og miljøadministration

I

SESSION I4 / VIRKSOMHEDER

Tilsynsarbejdsplanlægning og tilsynsfrekvenser

I

SESSION I5 / VIRKSOMHEDER

Hvad skaber en god tilsynsplan og tilsynskampagne?

I

SESSION J3, J4 OG J5 / PLANLÆGNING

Ekskursion til Skanderborg. Boliger og natur i samspil

J

EKSKURSION

Uden for planen aktiviteter

Beskrivelse af spor & sessioner

SPOR A: Grundvand og drikkevand

Grundvand er en væsentlig interesse i planlægningen. Hensynet til grundvand vægter ofte højt i forhold til kommuneplanen, der ikke må være i modstrid med de kommunale indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse. Samtidig varetager staten også hensynet til grundvandet, for eksempel gennem "bekendtgørelse om krav til kommuneplanlægning inden for OSD", ligesom der er en vigtig samarbejdsflade mellem kommuner og regioner omkring oprensning af forurenede grunde, der kan true grundvandet.

På grundvandssporet vil vi belyse de forskellige planer på grundvands- og drikkevandsområdet, samt de sammenhænge, planerne indgår i.

Fokuspunkter i grundvands- og drikkevands-sessionerne

- Kommuneplaner og indsatsplaner.
- Vandforsyningsplan og beredskabsplan for vandforsyning.
- De statslige vandområdeplaner – seneste generation indeholder meget få indsatser omkring grundvand. Hvorfor?
- Samarbejdet mellem kommuner og regioner om effektiv beskyttelse af grundvandet.

Tovholdere

Hans Peter Birk Hansen
Geolog, Odense Kommune
Formand for EnviNa.

Tina Halkjær Andersen
Projektchef, Water & Environment, Water West, SWECO.

A

SPOR B: Vandløb

Tovholdere

Søren Brandt
Miljømedarbejder,
Teknik og Miljø,
Herning Kommune.

Paul Debois
Chefkonsulent,
Afdeling for Land og
Miljø, Vordingborg
Kommune.

Vandløbs-sessionerne på Natur & Miljø vil tage udgangspunkt i håndteringen af vandområdeplaner og vandrammedirektiv og fokusere på de udfordringer og muligheder, kommunerne i fremtiden står overfor, dels når det gælder planlægning, myndighedshåndhævelse og klimatilpasningsprojekter, og dels når det gælder samarbejde med vandråd samt dialog og samskabelse med frivillige ildsjæle.

Fokuspunkter i vandløbs-sessionerne:

- Vandråd – hvad er de konkrete erfaringer?
- Synergi mellem klimatilpasning og ådalsprojekter.
- Vådområder og vandområdeplaner.
- "Lavbundsordningen" – hvorfor er det en god idé?
- Samarbejde, dialog og samskabelse med udgangspunkt i et konkret eksempel: "Grusbanden".

B

SPOR C: Jordforurening

Samarbejde og kommunikation er væsentlige aspekter mellem interne administrative grupper, myndigheder og rådgivere, når vi for eksempel snakker planlægning og lovgivning, der konflikter. God planlægning skal gerne være med til, at der sikres en optimal indsats på miljøområdet, og at der skabes synergi trods forskellige interesser.

På jordsporet tager vi udgangspunkt i en lang række faglige indlæg. Vi bevæger os rundt i mange emner og tænker planlægning, synergi og samarbejde ind i flere af sessionerne. Vi skal blandt andet høre om indarbejdelse af forurenede jord i planer, kortlægning af jordstrømme, påbud, beredskabsindsats og den kommunale handlepligt, samt udviklingsprojekter med fokus på bioolier, isotopmålinger i indeklimate og PCB kongener i jord.

Fokuspunkter i jordsessionerne:

- Hvordan man sikrer en optimal indsats på miljøområdet gennem god planlægning?
- At skabe synergi trods forskellige interesser.
- Indarbejdelse af forurenede jord i planer og kortlægning af jordstrømme.
- Påbud, beredskabsindsats og den kommunale handlepligt.
- Udviklingsprojekter i forbindelse med bioolier, isotopmålinger, indeklimate og PCB kongener.

Tovholdere

Peter Thomassen
Biolog og miljøvagt,
Industri, Jord og
Grundvand,
Kolding Kommune.

Per Novrup
Miljøogsagsbehandler,
Region Midtjylland.
Næstformand for
EnviNa.

SPOR D: Affald og ressourcer

Den kommende forsyningsstrategi står øverst på dagsorden på affald og ressourcer-sporet. Hvad vil den betyde for kommunernes håndtering af affaldsstrømme og service overfor borgere og virksomheder? På en af sessionerne vil vi få den seneste opdatering på Dansk Affaldsforenings dialog med ministeriet om Boks 19 i forsyningsstrategien.

Samtidig sætter vi fokus på, hvordan vi som kommuner opnår en 50 procents genanvendelsesprocent inden 2022 – også set i lyset af, at visse elementer i den nye forsyningsstrategi står lidt i modsætning til opnåelsen af dette mål. Vi kommer med konkrete eksempler fra kommunerne, lige som vi tager fat på det skjulte guld i Landfill mining med den nyeste viden fra USA og Danmark.

Fokuspunkter i affald- og ressourcesessionerne:

- Seneste opdatering på den kommende forsyningsstrategi.
- Hvad vil forsyningsstrategien betyde for kommunernes håndtering af affaldsstrømme?
- 50 procents genanvendelse inden 2022 – konkrete eksempler på, hvordan det kan gøres.
- Landfill mining – det skjulte guld. Den nyeste viden fra USA og Danmark.
- Ekskursion til Ny Rosborg i Vejle – fra gammelt deponi til ny bydel med nøgleordene resiliens, samskabelse og bæredygtighed.

Tovholdere

Yvonne Thagaard Andersen
Affaldschef,
AffaldGenbrug,
Vejle Kommune.

Marianne Holt
Miljøkoordinator,
AffaldGenbrug,
Vejle Kommune.

SPOR E: Spildevand

De fleste kommuner har efterhånden rigtig godt styr på håndteringen af spildevand. Men det udgør mange steder en planlægningsmæssig udfordring at håndtere de stigende mængder overfladevand, både i rør og på terræn.

Med udgangspunkt i overfladevand vil det centrale i spildevandssessionerne på Natur & Miljø være, hvordan man skaber sammenhæng mellem de mange forskellige planområder - fra kommuneplan til lokalplan. Hvordan man sikrer, at ansvaret ikke ender mellem mange stole. Og endelig at vi har det rigtige

værktøj til at håndtere og håndhæve problemstillingerne. Der vil komme konkrete eksempler på projekter.

Til sidst forsøger vi at skue ind i fremtiden - hvad bliver udfordringerne for spildevandsrensning, når vi kigger 10 år frem i tiden.

Fokuspunkter i spildevandssessionerne:

- At skabe sammenhæng mellem de forskellige planområder.
- Klimatilpasningsprojekter.
- Den nye spildevandsvejledning.

- Håndhævelse i spildevandsarbejdet.
- Spildevandsrensning i fremtiden - ny teknologi.

Tovholdere

Anders Reuss
Ingeniør, Natur og Miljø, Hedensted Kommune.

Kirsten Kofod
Ingeniør, Teknik & Miljø - Vandmiljø, Vejen Kommune.

E

SPOR F: Råstoffer

Tovholdere

Peter Steffen Rank
Chefkonsulent,
Regionernes
Videncenter for
Miljø og Ressourcer.

Lars Ernst
Gruppekoordinator
for Råstoffer,
Geolog, Region
Midtjylland.

F

Kan vandplaner blokere for råstofindvinding? En række kommuner har i forbindelse med udarbejdelsen af råstofplan 2016 sat sig på tværs på grund af risiko for forurening af grundvandet. Det er et af de centrale temaer på råstoffersporet på Natur & Miljø, hvor vi dykker ned i principperne i vurdering af mulig grundvandspåvirkning ved råstofgravning. Samtidig tager vi fat på retablering af råstofgrave, både når det gælder efterbehandling og mulighederne for byudvikling eller etablering af kultur- eller fritidsaktiviteter i råstofgrave, lige som vi hos Rockwool i Vamdrup får en gennemgang af produktionsprocessen med fokus på råstofanvendelse og produktion af genanvendeligt affald.

Fokuspunkter i råstofsessionserne:

- Kan vandplaner blokere for råstofindvinding?
- Principperne i vurdering af mulig grundvandspåvirkning ved råstofgravning.
- Retablering af råstofgrave - kan en råstofgrav blive en ny bydel?
- Ekskursion til Rockwool i Vamdrup med fokus på råstofanvendelse og genanvendeligt affald.

SPOR G: Natur

Naturpakken lægger i planlægnings-sammenhæng op til at kommunerne skal se på begrebet erstatningsnatur i forhold til byudvikling og landskabsplanlægning. På natursporet dykker vi ned i, hvad dette konkret giver af muligheder – og hvilke udfordringer, der også er i forhold til eksisterende lovgivning.

Kan det myndighedsmæssigt og praktisk lade sig gøre at bruge det grønne Danmarkskort til at planlægge større, sammenhængende naturområder? Og hvordan sikrer man, at de ikke ender blindt ved en kommunegrænse?

I tider hvor bevillingerne til naturprojekter er faldende, er der brug for at tænke kreativt og smart. Vi vil se på forskellige værktøjer til at sikre det gode projekt. Værktøjer som handler om finansiering, samarbejde og datagrundlag.

Fokuspunkter i natursessionerne:

- Naturpakken omkring erstatningsnatur. Hvordan forvalter vi de nye muligheder?
- Nye retningslinjer fra Miljøstyrelsen i forhold til naturplanlægning på tværs af kommunegrænser.
- Virkemidler og værktøjskasse. Nye muligheder på Danmarks Miljøportal og med Naturfondens pengekasse.
- Det grønne Danmarkskort som udgangspunkt for planlægning af naturområder.
- Ekskursion til grønne korridorer i Kolding Kommune.

Tovholdere

Mogens Krog
Forstfuldmægtig,
Naturstyrelsen.

Louise Berg Hansen
Biolog, Natur og
grønne områder,
Herning Kommune.

SPOR H: Landbrug

De senere år har budt på mange ændringer og øgede planlægningsmæssige udfordringer på landbrugsområdet.

Vores opgave som myndighed er at sikre hurtig og serviceorienteret sagsbehandling, at give landbruget gode betingelser for vækst samtidig med at hensynet til det omkringliggende miljø og natur varetages. Jordfordeling på kommuneniveau kan måske bidrage til løsningen.

Lovgivningen der adskiller anlæg og arealer nærmer sig med hastige skridt. Hvordan ændrer det vores og landmændenes hverdag? Vi tager udgangspunkt i en konkret bedrift og ser på forskelle mellem ny og gammel regulering.

Vi skal også høre om hvordan man myndighedsmæssigt håndterer en

ansøgning om insektproduktion og hvordan omgivelserne påvirker søers adfærd og det færdige produkt hos kødkvæg.

Fokuspunkter i landbrugs-sessionerne:

- Håndtering af insektproduktion.
- Jordfordeling i et større perspektiv.
- Husdyrregulering på baggrund af produktionsareal – hvordan håndteres det smart?
- Faglig baggrund så snakken på miljøtilsyn også kan handle om andet end miljø.

Tovholdere

Christina Thorslev Petersen
Biolog, Miljø og
Klima, Herning
Kommune.

Per N. Andersen
Leder, Natur og
Miljø/Fritid
og Fællesskab,
Hedensted
Kommune.

SPOR I: Virksomheder

På virksomhedssporet har vi, med udgangspunkt i kommunernes praktiske erfaringer på planområdet, fokus på nogle af de ændringer, som lovgivningsmæssigt er på vej i forhold til planlægning for virksomheder. Hvad betyder det konkret for planarbejdet, og hvordan opfatter virksomhederne samarbejdet med kommunerne på området?

Med udgangspunkt i miljøtilsyn dykker vi ned i tilsynskampagner og håndtering af tilslutningstilladelser, der ofte foretages meget forskelligt fra kommune til kommune. Hvordan håndterer man udledning til recipient

fra virksomheder, der ikke ligger en klar vejledning for?

Fokuspunkter i virksomhedssessionerne:

- De lovgivningsmæssige ændringer på planområdet.
- Hvad er den praktiske erfaring fra kommunerne på planområdet?
- Hvordan oplever virksomhederne samarbejdet med kommunerne?
- Håndhævelse af tilslutningstilladelser.
- Miljøtilsyn og tilsynskampagner.

Tovholder

Rasmus R. Burmeister
Miljøsagsbehandler,
Forurenende Virksomhed,
Københavns Kommune.

I

SPOR J: Planlægning

Tovholder

Gitte Frank Andresen
Planlægger, Plan
og Byg, Fredericia
Kommune.

J

Når kommuneplan, spildevandsplan, klimatilpasningsplan og lokalplan skal spille sammen, både indbyrdes og med bygherrers og borgeres ønsker, er det planlægning, der står for skud.

Som den koordinerende funktion skal planlæggerne tage hensyn til alle fagområder og interessenter, og det ofte i et minefelt med indbyggede, modstridende interesser.

På planlægningssporet sætter vi fokus på, hvordan man gennem dialog finder den optimale løsning og håndterer udfordringerne med de mange interessenter og modstridende interesser.

Fokuspunkter i planlægnings-sessionerne:

- Hvordan man skaber den gode dialog og finder løsninger sammen.
- Organisering i tværfaglige grupper omkring projekter.
- Håndtering af indbyggede sammenstød.
- Succesfulde cases - hvordan gjorde de?

SPOR K: Ledelse

En plan holder, lige indtil den møder virkeligheden. Og ledelse handler om, hvordan man håndterer det - især når der er en tre-fire planer for det samme område, og der i den anden ende også står borgere, som har planer for deres liv.

På ledelsessessionerne på Natur & Miljø vil vi have fokus på, at vejen frem i et mere og mere komplekst ledelseslandskab er kommunikation og dialog. Alle må flytte sig og give sig lidt. Det handler om at have fokus på den fælles ambition frem for på sin egen plan, for med et fælles gulvtæppe bliver de kantede planer lidt rundere.

Fokuspunkter i ledelsessessionerne:

- Planer vs virkeligheden.
- Fra jura og vindermentalitet til dialog og samskabelse.
- At skabe grobund for dialog og kommunikation.
- At holde fokus på den fælles ambition.

Tovholder

Lars Bøgh Olsen
Chef for Teknik og miljø,
Hjørring Kommune.

K

Sammensæt din egen konference

På konferencen bliver der rig mulighed for at udveksle erfaringer og ikke mindst få nyttig viden og en god oplevelse sammen, enten i workshops eller under ekskursionerne.

Programsammensætning

Sporene består som tidligere af selvstændige sessioner af 1½ timers varighed. Det betyder, at du har mulighed for at sætte dit eget program sammen af sessioner fra forskellige spor.

Individuelle ledersessioner

Er du chef eller fagleder? Og ønsker at få et overblik over de mest aktuelle digitale udfordringer på natur- og miljøområdet? Så har du mulighed for at vælge L-sessioner, som er tilrettelagt til at give værdi for både ledere og medarbejdere. Vi har markeret sessioner, du med fordel som leder kan vælge, med et **L**.

Sidst men ikke mindst, har vi i år som noget nyt et 1-dags lederspor faciliteret af Hjørring Kommune.

Vil du vide mere om indholdet?

På www.naturogmiljo2017.dk kan du se det samlede program med oplægsholdere. Skulle der ske ændringer i programmet, vil de fremgå af hjemmesiden.

Tilmelding og priser

På www.naturogmiljo2017.dk finder du tilmeldings-siden. Har du deltaget i konferencen tidligere, får du en invitation i din mailboks.

Hold øje med www.naturogmiljo2017.dk

Planer og planlægning

Staten afstikker de overordnede retningslinier for planlægningen, mens det er kommunernes opgave at oversætte de overordnede retningslinier og visioner til faktisk fysisk planlægning gennem kommuneplaner og lokalplaner. Der er brug for **kommunikation, dialog og lederevner**, når planlægningen skal lykkes med gevinst for såvel, erhvervsliv, natur og miljø.

Inspirationskilde: www.tekno.dk/article/planlaegningens-historie-i-danmark/

NATUR & MILJØ KONFERENCEN

Comwell Kolding den 7. og 8. juni 2017

"**Synergieffekt** opnås ved samarbejdet mellem to eller flere kræfter, som giver en **større effekt** end blot summen af de enkelte kræfter giver hver for sig."

CITAT: Wikipedia

www.naturogmiljo2017.dk